

Партыйны і дзяржаўны дзеяч БССР, адзін з арганізатараў і кіраўнікоў патрыятычнага падполля і партызанскага руху ў Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

Чернушевич Д.В.
1 курс ФПМИ БГУ, 5 группа

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- Сярод плеяды знакамітых людзей Беларусі пачэснае месца займае Пётр Міронавіч Машэраў. Ён прайшоў шлях ад настаўніка сярэдняй школы да кіраўніка рэспубліканскай партарганізацыі, не разгубіў якасці чалавечнасці, памяркоўнасці, дабрыні, пашаны да беларускага народа, любові да Бацькаўшчыны.
- Пётр Міронавіч Машэраў, вядомы савецкі партыйны дзеяч, Член Камуністычнай партыі Беларусі з сакавіка 1943 года. Першы сакратар ЦК Кампартыі Беларусі з 1965 года, кандыдат у члены Палітбюро ЦК КПСС з 1966 года. Герой Савецкага Саюза (15.08.1944), Герой Сацыялістычнай Працы (1978).

MACHERAUT

- Прапрадзед Пятра Міронавіча, па сямейнай легендзе, нібы быў французам (фр. Macheraut), салдатам напалеонаўскага войска, які застаўся пасля адступу на тэрыторыі Сенненскага павета ў 1812 годзе і прыняў праваслаўе, потым ажаніўся на сялянцы

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- Нарадзіўся Пётр Машэраў 26 лютага 1918 года ў в. Шыркi Сенненскага раёна Віцебскай вобласці ў сялянскай сям’і Мірона Васільевіча і Дар’і Пятроўны Машэравых. З народжаных васьмі дзяцей у жывых засталіся пяцёра: тры дзяўчынкі (Марфа, Вольга і Надзя) і два хлопчыкі – Павел і Пётр. У сям’і было пяцёра дзяцей, і нягледзячы на беднасць сям’і, усе яны атрымалі добрую адукацыю. У школе Пётр Машэраў любіў матэматыку, таму выбар навучальнай установы для набыцця вышэйшай адукацыі быў заканамерным: Віцебскі педінстытут імя С. М. Кірава. У 1939 годзе, адвучыўшыся на фізіка-матэматычным факультэце гэтай установы, па размеркаванні едзе працаваць настаўнікам у Расоны. Там ён пазнаёміўся з будучай жонкай, Палінай Андрэеўнай.

-
- У Расонах быў вельмі папулярным сярод вучняў і паважаным чалавекам у раёне. Кіраваў працай школьнага драматычнага кружка, часам гуляў галоўныя ролі ў пастаноўках (у прыватнасці, у п'есе «Лес» Аляксандра Астроўскага)

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- 1930-я гады з'явіліся перыядам гартавання характару Машэрава. У 1937 г. быў арыштаваны бацька Мірон Васільевіч, які загінуў у засценках ГУЛАГа. Амаль дзесяць гадоў сям'я не ведала прычыны арышту. 18 ліпеня 1942 г. Пётр Міронавіч пісаў: "За што арыштаваны бацька і быў асуджаны – нам з братам даведацца не ўдалося". Масавыя сталінскія рэпрэсіі ламалі людзей, якія гублялі сваіх блізкіх.

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- У першыя дні Вялікай Айчыннай вайны ў Расонах фарміруецца знішчальны батальён, куды запісваецца і Пётр Машэраў. Разам з часцямі Чырвонай арміі адыходзіць на ўсход. У жніўні 1941 года трапіў у акружэнне і ў палон пад Невелем, але здолеў уцякаць з палону: пры падыходзе нямецкага цягніка да мяжы выбраўся з таварнага вагона праз бакавы люк і саскочыў з цягніка на хаду, адкараскаўшыся цяжкім ударам і драпінамі. Праз некалькі дзён дабраўся да Расон, дзе ў яго засталася маці.

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- В августе 1941 года создал и возглавил комсомольско-молодежное подполье в Россонах. С декабря 1941 по март 1942 работал счетоводом в колхозе «Россоны» и учителем в школе. Одновременно занимался организацией комсомольского подполья и развертыванием партизанского движения в Россонском районе. Несколько месяцев подпольщики вербовали сторонников и собирали оружие и боеприпасы. Одна из явочных квартир подпольщиков находилась в кабинете зубного врача Полины Галановой — его будущей жены

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- З красавіка 1942 года - камандзір партызанскага атрада імя М. А. Шчорса (спачатку яго абралі самі партызаны, і толькі потым яго зацвердзілі ў БШПР), які дзейнічаў у Расонскім, Дрысенскім, Асвейскім раёнах Беларусі і на тэрыторыі суседніх раёнаў Расіі і Латвіі. Начальнікам штаба атрада стаў былы вучань Машэрава. У першыя дні атрад збіраў па навакольных вёсках зычных ваяваць байцоў, малюючы іх арышт, - так у атрадзе спадзяваліся пазбегнуць пакарання для іх сваякоў. У першым жа баі Машэраў быў паранены, некаторы час хаваўся ў Расонах, у кватэры былой вучаніцы, насуперак пярэчанням іншых партызан[16]. З ліпеня 1942 - кандыдат, з лета 1943 - член ВКП(б). Двойчы паранены.

▣ 2 мая 1942 года партизаны арганізавалі засаду на шашы Расоны – Клясціцы. Калі на дарозе паказалася нямецкая легкавая машына, па ёй быў адкрыты агонь. У партфелі забітага гаўптмана Дрэтуньскай палявой жандармерыі Ота Ленца быў знойдзены той самы даваенны здымак машэраўскага класа. Кожны, хто падазраваўся ў сувязях з падполлем або партызанамі, быў памечаны крыжыкам. Падпольшчыкам пагражаў немінучы расстрэл. Дзякуючы своєчасова праведзенай баявой аперацыі пад кіраўніцтвам П. Машэрава, фатаздымак удалося вярнуць. Так былі выратаваны жыцці многіх хлопцаў.

▣ на гэтым здымку Машэраў справа

Пад мянушкай Дубняк - адзін з арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага руху ў Беларусі. Кіраваны ім атрад у жніўні 1942 года здзейсніў буйную аперацыю - выбух маста праз р. Дрыса на чыгунцы Віцебск - Рыга. Гэты мост меў важнае стратэгічнае значэнне - па ім штодня праходзіла да 60 нямецкіх эшалонаў з ваеннай тэхнікай. ...У гэты дзень Машэраў двойчы ўзнімаў партызан у атаку, быў наперадзе на самых цяжкіх участках. Быў паранены, але працягваў весці бой. Шлях для мінераў быў расчышчаны. Плыт з вялікай 300-кілаграмавай скрыняй узрыўчаткі падвёў пад мост партызан П. Мандрыкін..

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- З сакавіка 1943 года - камісар партызанскай брыгады імя К. К. Ракасоўскага. Летам 1943 года брыгада атрымала загад перадыслакавацца ў Вілейскую вобласць. З верасня 1943 года - першы сакратар Вілейскага падпольнага абкама ЛКСМ Беларусі. У 1944 годзе быў удастоены звання Героя Савецкага Саюза

П.М.Машэраў. 1944 г.

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

П.М.Машэраў. 1944 г.

- Партизанская бригада імя Ракасаўскага была ўзнагароджана Ганаровай граматай 5 чэрвеня 1944 года, а таксама было ўручана пасведчанне аб узнагароджанні медалём “За храбрасць”. Такія высокія адзнакі дзяржавы ўручаліся ў сувязі з двухгадовай баявой дзейнасцю ў тыле ворага. Іх атрымлівалі партызаны, якія найбольш вызначыліся. Сярод іх быў і камісар бригады імя Ракасоўскага Петр Машэраў. Медаль “За храбрасць” унікальны, таму што ён выраблены самімі партызанамі. Нягледзячы на тое, што Машэраў быў узнагароджаны сям’ю ордэнамі Леніна і меў іншыя высокія рэгаліі, гэты прсты партызанскі медаль быў яму асабліва дарагі.

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- Пасля вайны Пятра Машэрава адразу накіроўваюць на пасаду кіраўніка. Паколькі не хапае людзей з вышэйшай адукацыяй, ён хутка робіць кар'еру па маладзёжнай лініі: першы сакратар Маладзечанскага, Мінскага абкамаў камсамола, з сорак сёмага года – першы сакратар ЦК ЛКСМ Беларусі.

ЛИЧНЫЙ ЛИСТОК ПО УЧЁТУ КАДРОВ (ОК. 1946 ГОДА) НА ВЫСТАВКЕ К 100-ЛЕТИЮ МАШЕРОВА В НАЦИОНАЛЬНОМ АРХИВЕ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ.

6
Форма № 2

Старатель Управління кадрів ЦК ВЛКСМ.
20 1916 г. № 621
Министерство обороны (МПО) 5

Личный листок по учету кадров

1. Фамилия Лешинков
имя Томар отчество Михайлович

2. Пол муж. Год и м-ц рождения 3.3.1918. 4. Место рождения:
а) по существовавшему в то время адм. делению д. Шинковское, Могилевская область, Гомельская обл.
б) по существующему в настоящее время адм. делению д. Шинковское, Могилевская обл., Гомельский р-н, Шинковский с/пос.

5. Национальность Белорусец 6. Соц. происхождение:
а) бывшее сословие (звание) родителей крестьяне
б) основное занятие родителей до Октябрьской революции сельское хозяйство, после Октябрьской революции сельхоз. кол-во. 7. Основная профессия (занятие) * ученик
стаж работы по этой профессии два года 8. Соц. положение * членом 9. Партийность чл. ВЛКСМ

10. Какой организацией принят в члены ВКП(б) Могилевской обл. Гомельского Могилевского рай. обкома ВЛКСМ 11. Партаж сентябрь 1938 № партбилета 44444 или к/карточки № 00000019

12. Стаж пребывания в ВЛКСМ с 1938 по 1946 13. Состоял ли в других партиях (каких, где, с какого и по какое время) не состоял

14. Состоял ли ранее в ВКП(б) нет с како о и по какое время _____ и причины исключения или выбытия _____ (да, нет)

15. Были ли колебания в проведении линии партии и участвовал ли в оппозициях (каких, когда) нет

16. Членом какого профсоюза состоит и с какого года 1936 г. работ. кол. организации школ

17. Образование высшее
(высшее, незаконченное высшее, среднее, незаконченное среднее, низшее)

	Назначение учебного заведения (вуза, втуза, техникума, комвуза, школы и проч.) и местонахождение	Название факультета или отделения	Дата (м-ц, год)		Если не окончен, то с какого курса ушел	Какую (какую) специальность получил в высш. учебн. заведении
			поступил	окончил или ушел		
Общее образование и специальное	<u>Инженерно-строительный институт им. В.И. Ленинского, г. Минск, Белорусская ССР</u>	<u>строительный факультет</u>	<u>1938</u>	<u>1939</u>	<u>окончил</u>	<u>инженер-строитель</u>
Партийное образование						

18. Ученая степень, звание не имеет 19. Имеет ли научные труды и изобретения нет (перечень научных трудов и изобретений с указанием, по каким вопросам и где опубликованы, необходимо дать в приложении).

20. Был ли за границей (включая службу в Красной Армии) да

Часто, м-ц и год с какого времени	по какому делу	В какой стране (указать город)	Цель пребывания за границей

* Для членов и кандидатов в члены ВКП(б) — к моменту вступления в партию, для беспартийных — к началу работы в государственном аппарате.

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- У 1945 годзе нарадзілася дачка Наталля, беларускі палітык, доктар філасофскіх навук, праз 4 гады дачка Алена. Любоў да жонкі, Паліны, і дочак, Машэраў пранёс праз усё жыццё.

с женой Полиной Андреевной. 1953 г.

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- 6 ліпеня 1954 года ён быў абраны другім сакратаром Мінскага абкама партыі.
- Вельмі хутка, 1 жніўня 1955 года, яго выбралі першым сакратаром Брэсцкага абкама КПБ. Па ініцыятыве Машэрава ў Брэсцкай вобласці пачалося паскоранае развіццё машынабудавання, а горад Брэст атрымаў дадатковае фінансаванне на добраўпарадкаванне ў сувязі з асаблівым статусам заходняга фарпоста СССР. Актыўна садзейнічаў увекавечванню абароны Брэсцкай крэпасці: у 1956 годзе быў адкрыты музей, а неўзабаве пачалася падрыхтоўка да будаўніцтва мемарыяльнага комплексу.
- Вопыт па развіцці перш аграрнай Брэсцкай вобласці Машэраў пасля распаўсюдзіў на ўсю тэрыторыю Заходняй Беларусі, што адбілася на яе паскораным развіцці ў 1960—80-я гады. Машэраў надаваў вялікую ўвагу развіццю культуры і адукацыі ў Брэсцкай вобласці, адшукваў сродкі для пакупкі музычных інструментаў і літаратуры. Жыў у Брэсце на вуліцы Карла Маркса, у доме былога дэпутата Сейма; на працу звычайна хадзіў пешшу, без аховы. Па ўспаміне касманаўта Пятра Клімука, у Брэсцкай вобласці добра адклікаліся аб дзейнасці Машэрава

- 30 сакавіка 1965 г. П. Машэраў узначаліў Кампартыю Беларусі. Пачаўся новы этап у яго жыцці, ён як першы сакратар ЦК КПБ быў абраны кандыдатам у члены палітбюро ЦК КПСС.

Пётр Міронавіч як кіраўнік вызначаўся інтэлігентнасцю, высокай культурай, нязменнай павагай да людзей любога рангу. Нярэдка Пётр Машэраў мяняў уласныя рашэнні пасля аналізу прыведзеных аргументаў. За гэта яго цаніла наменклатура на ўсіх узроўнях. Прыроджаны аратар, часта выступаў экспромтам. Пётр Міронавіч часта паўтараў: “Каб жыць добра, трэба працаваць добра”. Ён часта перамяшчаўся на верталёце, не ўзгадняючы маршруты, каб быць у курсе спраў. Вельмі не любіў паказухі. У перыяд яго дзейнасці Беларусь дасягнула значных поспехаў у стварэнні індустрыяльнага патэнцыялу, стала адной з высокаразвітых рэспублік былога СССР.

Дзякуючы гібкай стратэгіі П. Машэрава Кампартыя Беларусі назапашвала новыя формы работы, якія распаўсюджваліся затым на ўсю краіну. Будучы настаўнікам па адукацыі, П. Машэраў добра разумеў праблемы агульнаадукацыйнай школы, асабліва сельскай. Вялікую ўвагу надаваў П. Машэраў патрыятычнаму выхаванню маладога пакалення. У 1969–1971 гг. разгарнулася работа па стварэнні мемарыяльнага комплексу "Брэсцкая крэпасць-герой". 25 верасня 1971 г. яго адкрыў П. Машэраў. За кароткі час Брэсцкая крэпасць стала ўсесаюзнай школай патрыятычнага і інтэрнацыянальнага выхавання.

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- У цэнтры ўвагі П. Машэрава з'яўляліся дзейнасць творчых калектыву па стварэнню мемарыяльных комплексаў "Хатынь" і "Прарыў".

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

П. Машэраў часта выступаў перад працоўнымі, і яго прамовы вызначаліся майстэрствам, глыбокім зместам. Нягледзячы на напружаную работу, Пётр Міронавіч выступаў і ў друку. Перыяд 1970-х гг. характарызаваўся ўзмацненнем увагі П. Машэрава да развіцця вышэйшай школы, навукі і ўсёй інфраструктуры навукова-тэхнічнага прагрэсу. Пастаянным клопатам П. Машэрава з'яўлялася сельская гаспадарка. Шмат намаганняў прыкладваў П. Машэраў па будаўніцтву метрапалітэна ў Мінску. Надзвычай настойліва змагаўся П. Машэраў за прысваенне Мінску звання горада-героя.

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

Машэраў ухваляў "касыгінскую" эканамічную рэформу і патрабаваў ад рэспубліканскіх міністэрстваў і ведамстваў распрацаваць сістэму планавання, якая б стымулявала эканамічную зацікаўленасць прадпрыемстваў. Прычына была ў яго жаданні паступова адысці ад адміністрацыйна-камандных метадаў кіравання эканомікай у чыстым выглядзе[41]. Толькі ў БССР па ініцыятыве Машэрава рэгулярна праводзіліся рэспубліканскія семінары па розных праблемах народнай гаспадаркі

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- Па даручэнні Машэрава былі зроблены сур'езныя ўкладанні ў будаўніцтва пры інтэрнатах спартыўных залаў, басейнаў, стадыёнаў, ціраў, у арганізацыю клубаў па інтарэсах і культурным вольным часе [47]. Выступаў за вывучэнне замежных моў (не толькі англійскай, французскай, нямецкай, але і моў сацкраін — польскай, чэшскай, румынскай, венгерскай, кітайскай), перадачу Мінасветы школ МПС, выступаў за паступленне ў ВНУ без працоўнага стажу[48]. Па ўспамінах першага сакратара ЦК ЛКСМБ Канстанціна Платонава, Машэраў крытыкаваў існуючую практыку, пры якой да 100 тысяч чалавек штогод выязджалі з Беларусі на ўдарныя камсамольскія будоўлі і звычайна не вярталіся на радзіму, бачачы ў гэтым дэмаграфічную праблему[49]. У цэлым, Машэраў захаваў цесныя сувязі з камсамолам і ўсяляк падтрымліваў ЛКСМБ: напрыклад, па яго ініцыятыве была адкрыта Рэспубліканская камсамольская школа пры ЦК ЛКСМБ, адна з першых у СССР.

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- У Маскве да кіраўніка Беларусі ставіліся далёка не з той цеплынёй, як у яго родных краях. Спачатку, у 1960-х гадах, Машэраў і Брэжнеў відавочна сімпатызавалі адзін аднаму. Іх аб'ядноўвала тое, што яны, у адрозненне ад большасці іншых партыйных бонзаў, мелі рэальнае баявое мінулае. Аднак па меры таго, як дарагі Леанід Ільіч старэў і бранзавеў, адносіны астуджаліся. Генеральнаму сакратару вельмі падабаліся непрыхаваная ліслінасць і багатыя падарункі, якімі абсыпалі яго кіраўнікі сярэднеазіяцкіх і каўказскіх рэспублік. Машэраў лісліўцам ніколі не быў, а ў дні юбілеяў яго падарункі былі сціплыя. Магчыма, з-за гэтага сябрам Палітбюро ЦК КПСС ён так і не стаў, праходзіўшы ў кандыдатах 14 год.
- Францёрам беларускі лідэр ніколі не быў. Хаця некаторыя яго бававізаліся з яго ў прыдуманую імі апазіцыю Крамлю.

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- У 1976 годзе падчас паездкі Машэрава ў складзе афіцыйнай дэлегацыі ў Францыю парыжская газета "Сомба" апублікавала артыкул "Галоўны апазіцыянер рэжыму Брэжнева Пётр Машэраў у Парыжы". Як успамінаў начальнік аховы Машэрава палкоўнік Сазонкін, калі Пятру Міронавічу пераклалі гэты артыкул, ён толькі хмыкнуў. Якую рэакцыю публікацыя выклікала ў крамлёўскіх кабінетах - невядома.
- Ці наўрад яна спадабалася Брэжневу, якому напэўна падсунулі яе пераклад. Да Леаніда Ільча старанна даносіліся звесткі пра іншыя «выклікальныя» ўчынкі Машэрава. Напрыклад, перад адным з юбілеяў генсака ён прапанаваў узнагародзіць яго ўсяго толькі ордэнам Кастрычніцкай рэвалюцыі, якім, па словах Сулова, які запырэчыў яму, «у нас толькі абкамаўскіх работнікаў узнагароджваюць». Падчас перадвыбарнай кампаніі ў Вярхоўную раду СССР кандыдат Машэраў у сваім выступе згадаў прозвішча Брэжнева толькі тры разы, у той час як іншыя кандыдаты ўкручвалі яго ў свае прамовы разоў па 15.
- Сёння ўсё гэта здаецца смешным, але стаўленне старэючага Брэжнева да Пятра Міронавіча такая інфармацыя відавочна псавала..

- ВУ 1978 годзе генеральны сакратар прыехаў у Беларусь уручыць залатую зорку гораду-герою Мінску і зорку Героя сацыялістычнай працы Машэраву, узнагароджанаму ў сувязі з 60-годдзем. Сваю прамову, звернутую да юбіляра, Брэжнеў пачаў запомніліся многімі словамі: "Вы сфармаваліся як дзеяч мясцовага маштабу...". Далей ужо ніхто не слухаў. Многім падалося, што прагучаў прысуд далейшай кар'еры беларускага лідэра. Партыйныя чыноўнікі ўважліва сачылі за ўсімі дэталямі знаходжання Брэжнева ў Мінску, адзначаючы, што на святочным бяседзе ён еў мала і без апетыту, а пры развітанні ў аэрапорце пацалаваў Машэрава ўсяго адзін раз, і неяк не моцна. Многія вырашылі, што кіраўніцтва Беларускаю – машэраўская столь.

- Тым не менш летам 1980 года па рэспубліцы пранеслася чутка аб хуткім павышэнні Машэрава. Нібыта Брэжнеў прапанаваў яму заняць месца старшыні Савета міністраў СССР Аляксея Касыгіна, з якім генеральны сакратар разышоўся ў бачанні будучыні савецкай эканомікі. Як успамінае дачка Пятра Міронавіча, «бацька сапраўды пачаў рыхтавацца да пераезду ў Маскву, аб яго прызначэнні павінна было быць абвешчана на пленуме ЦК КПСС 21 кастрычніка»...

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- ▣ 4 кастрычніка 1980 года Беларусь узрушыла сумная навіна аб гібелі ў аўтакатастрофе першага сакратара ЦК кампартыі рэспублікі Пятра Машэрава.

ў 14.35 Пётр Міронавіч паехаў інспектаваць калгасныя палі. Праз 29 хвілін яго машына сутыкнулася з фатальным бульбавозам.

- Аварыя адбылася на аўтадарозе Масква - Мінск, ля павароту на птушкафабрыку побач з горадам Смалявічы.
- Аўтамашына ДАІ рухалася ззаду. Хуткасць картэжа была 100—120 кіламетраў за гадзіну. Дыстанцыя паміж машынамі 60-70 метраў. Насустрач картэжу ехаў МАЗ-500, за рулём якога знаходзіўся вадзіцель Мікалай Тарайковіч, яму была дадзена каманда спыніцца. Грузавік стаў тармазіць, але тут яго стаў абганяць грузаны бульбай самазвал ГАЗ-САЗ-53Б пад кіраваннем кіроўцы Мікалая Мітрафанавіча Пуставіта.
- Старэйшы эскорту рэзка павялічыў хуткасць, і перадавая "Волга" праляцела літаральна за некалькі метраў ад Газа. Кіроўца Машэрава паўтарыць манеўр не паспеў. На хуткасці каля 100 кіламетраў за гадзіну аўтамабілі сутыкнуліся — загінулі ўсе, хто быў у «Чайцы».
- Салон лімузіна бы
- ў засыпаны бульбай з
- кузава грузавіка.

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- Вакол смерці лідэра беларускай кампартыі доўгі час хадзіла мноства чутак, тым больш што ён быў адным з галоўных прэтэндэнтаў на пасаду Старшыні Савета міністраў СССР
- Катастрофу не лічыць выпадковай і Вячаслаў Кебіч, першы прэм'ер-міністр незалежнай Беларусі
- Бацька не дажыў да Пленума ЦК КПСС менш за два тыдні. Усё было вырашана. Ён ішоў на месца Касыгіна. Я разумею, што бацька перашкаджаў шматлікім. Менавіта тады, у кастрычніку 1980 года, «узышла зорка» Гарбачова.

Н. П. Машэрава

- Няма адказу на галоўнае пытанне - аб трагічнай гібелі лідэра. Не ўсё зразумела, а версіі гэтага ДТЗ розныя. Чаму на тым скрыжаванні машына суправаджэння адрываецца на 150 метраў?

Аркадзь Русецкі

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- Хавалі кіраўніка рэспублікі 8 кастрычніка. Труна была ўсталяваная на менскай плошчы Леніна. На развітанне з Машэравым прыйшлі дзясяткі тысяч жыхароў Беларусі, а васьмь высокіх гасцей амаль не было. З Масквы прыляцеў толькі сакратар ЦК КПСС Міхаіл Зімянін, знаёмы з Машэравым яшчэ па партызанскім часах. Ён прывёз жалобны вянок ад Брэжнева. У натоўпе казалі, што Масква забараніла кіраўнікам саюзных рэспублік ляцець на пахаванне ў Менск. Парушыць забарону адважыўся толькі першы сакратар ЦК Комуністычнай партыі Літвы Пятрас Грышкявічус.

- Пахавалі
Машэрава на
ўсходніх могілках
Мінска.

Складаны жыццёвы шлях прайшоў Пётр Міронавіч Машэраў. Настаўнік, партызан, разам з беларускім народам абараняў Бацькаўшчыну ад нацысцкай навалы, а затым падымаў яе з руін. Камсамольскі партыйны работнік вырас у буйнога дзяржаўнага дзеяча. З'яўляючыся прадстаўніком панаваўшай сістэмы, сваёй адметнасцю Машэраў складаў выключэнне. Ён выдатна ведаў людзей, адчуваў біццё іх пульсу, шмат зрабіў для развіцця эканамічна-культурнага комплексу рэспублікі. Памяць аб П.М. Машэраве, які прысвяціў сваё жыццё Беларусі, яго вобраз інтэлігентнага і сціплага чалавека жывуць і будуць жыць у сэрцах беларускага народа.

- У Віцебску ўстаноўлены помнік Машэраву. Яго імем названы праспект у Мінску, вуліцы ў Глыбокім, Давыд-Гарадку, Жыткавічах, Маладзечне, Лідзе, Дзятлаве, Краснаполлі і іншых населеных пунктах Беларусі.
- У гонар Пятра Міронавіча Машэрава ў Брэсце названы адзін з галоўных праспектаў горада і абласны адукацыйны ліцэй. Таксама ў памяць аб ім у горадзе ўстаноўленыя дзве мемарыяльныя дошкі: на доме па вуліцы Карла Маркса, дзе жыў Пётр Міронавіч, і на будынку адміністрацыі Ленінскага раёна, дзе ў 1955-1959 гг. ён працаваў. Памяці Машэрава прысвечана шмат вершаў.

МАШЭРАЎ ПЕТР МІРОНАВІЧ

- Харызматычны лідар, выдатны аратар, таленавіты кіраўнік.
- Выдатная кар'ера і ваеннае мінулае. Неверагодная народная любоў і прызнанне яшчэ пры жыцці, што рэдка бывае.
- Ён не запляміў сябе палітычнымі інтрыгамі, таму яго можна лічыць сапраўдным сімвалам савецкай эпохі.

Спасибо за внимание

